

VENDIM
Nr.816, datë 28.12.2005

**PËR MIRATIMIN E RREGULLORES “PËR KUSHTET DHE PROCEDURAT E DHËNIES SË
NDIHMËS PËR SHPËTIM DHE RISTRUKTURIM”**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të neneve 15, pikat 4 e 5, dhe 36 të ligjit nr.9374, datë 21.4.2005 “Për ndihmën shtetërore”, me propozimin e Ministrit të Ekonomisë, Tregtisë dhe Energjetikës, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

Miratimin e rregullores “Për kushtet dhe procedurat e dhënies së ndihmës për shpëtim dhe ristrukturim”, sipas tekstit, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Sali Berisha

RREGULLORE
**PËR KUSHTET DHE PROCEDURAT E DHËNIES SË NDIHMËS PËR SHPËTIM DHE
RISTRUKTURIM**

Neni 1

Qëllimi dhe fusha e zbatimit

1. Kjo rregullore përcakton rregulla të posaçme për kushtet dhe procedurat e dhënies së ndihmës për shpëtim dhe ristrukturim.

2. Kjo rregullore nuk zbatohet për:

a) skemat e përgjithshme të sigurimeve shoqërore, sipas së cilave përfitimet shtesë dhe pensionet e parakohshme i paguhen drejtpërdrejt punonjësve të larguar nga puna për arsye të ristrukturimit;

b) skemat e përgjithshme të ndihmës sociale, të dhëna nga shteti për të mbuluar koston e ndërmarrjeve, që japin përfitime për punonjësit e larguar nga puna, për arsye të ristrukturimit, duke tejkaluar detyrimet e tyre statutores ose kontraktuale.

Neni 2

Përkufizime

Në këtë rregullore, termat e mëposhtëm kanë këtë kuptim:

“Ndërmarrje në vështirësi” është ndërmarrja sipas përkufizimit të bërë në ligj.

“Ndihma shtetërore për rastet e shpëtimit” është mbështetja financiare sipas përkufizimit të bërë në ligj.

“Ndihma shtetërore për ristrukturim” është mbështetja financiare sipas përkufizimit të bërë në ligj.

“Ndërmarrje të vogla dhe të mesme” janë ndërmarrjet që kanë jo më shumë se 250 punonjës dhe një xhiro vjetore jo më të madhe se 40 milionë euro ose një llogari të bilancit jo më të madhe se 27 milionë

euro dhe që nuk janë të zotëruara në një masë më të madhe se 25 për qind të kapitalit ose të së drejtës së votës nga një ose disa ndërmarrje, që nuk cilësohen si ndërmarrje të vogla dhe të mesme.

“Ndërmarrje të mëdha” janë ndërmarrjet që nuk përfshihen në përkufizimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme.

Neni 3

Veçoritë dalluese të ndërmarrjes në vështirësi

Ndërmarrje në vështirësi kemi në rastet kur:

a) një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar ka humbur gjysmën e kapitalit të vet të regjistruar dhe më shumë se 1/4 e vlerës së këtij kapitali e ka humbur gjatë 12 muajve pararendës;

b) një shoqëri, në të cilën të paktën disa prej anëtarëve të saj kanë përgjegjësi të pakufizuar për borxhet e shoqërisë, ka humbur, siç tregohet në librat e kontabilitetit, më shumë se gjysmën e kapitalit të vet, si dhe më shumë se 1/4 e vlerës së këtij kapitali e ka humbur gjatë 12 muajve pararendës;

c) një ndërmarrje shfaq shenjat dalluese të një ndërmarrjeje në vështirësi, të tilla si: rritja e humbjeve, ulja e xhiros, rritja e stokut të inventarit, kapaciteti i tepërt, ulja e qarkullimit të parave, rritja e borxheve, rritja e pagesave të interesit dhe ulja në zero e vlerës neto të aseteve;

d) pavarësisht nga lloji i ndërmarrjes në fjalë, përmbushen kushtet e parashikuara në legjislacionin shqiptar për hapjen e procedurave të falimentimit.

Neni 4

Përfshirjet nga fusha e zbatimit

1. Një ndërmarrje e sapokrijuar nuk mund të përfitojë ndihmë shtetërore për shpëtim dhe ristrukturim gjatë tri viteve të para të veprimtarisë së vet, pavarësisht nëse gjendja e saj financiare është e pasigurt. Një ndërmarrje e krijuar nga një ndërmarrje tjetër, me qëllimin për të marrë asetet apo detyrimet e kësaj të fundit, nuk konsiderohet ndërmarrje e sapokrijuar.

2. Një ndërmarrje që i përket ose është blerë nga një grup i madh ndërmarrjesh, nuk mund të përfitojë ndihmë shtetërore për shpëtim dhe ristrukturim, përveç rasteve kur vërtetohet se vështirësitë e saj janë të brendshme dhe nuk janë rezultat i alokimit arbitrar të kostos, brenda grupit të ndërmarrjeve, si dhe vështirësitë janë shumë serioze që të përballen nga vetë grupi. Kur një ndërmarrje në vështirësi krijon një filial të vetin, ajo, së bashku me filialin e krijuar, do të konsiderohen si një grup ndërmarrjesh dhe mund të përfitojnë ndihmë për shpëtim dhe ristrukturim.

Neni 5

Kushtet e përgjithshme

1. Ndihma për shpëtim dhe ristrukturim mund të lejohet vetëm për ndërmarrjet që plotësojnë kriteret për t'u cilësuar si ndërmarrje në vështirësi.

2. Ndihma për shpëtim dhe ristrukturim mund të lejohet vetëm një herë. Dhënësit e ndihmës shtetërore (këtej e tutje “dhënësit”) duhet të japin të dhëna të sakta nëse ndërmarrja në fjalë ka përfituar më parë ndihmë për shpëtim dhe ristrukturim, si dhe çdo ndihmë tjetër, të dhënë përpara hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje.

3. Ndihma për shpëtim dhe ristrukturim nuk do të lejohet, derisa përfituesi të rimbursojë çdo ndihmë të dhënë më parë të deklaruar si të paligjshme.

4. Ndihma për shpëtim dhe ristrukturim mund të lejohet më shumë se një herë, vetëm nëse kanë kaluar 10 vjet që nga dhënia e ndihmës së mëparshme për shpëtim dhe ristrukturim. Komisioni i Ndihmës Shtetërore (këtej e tutje “komisioni”) mund të lejojë ndihmë të mëtejshme për shpëtim dhe ristrukturim përpara mbarimit të afatit dhjetëvjeçar, vetëm në rrethana, përjashtimore dhe të paparashikuara, të cilat nuk mund të shmangeshin nga ndërmarrja dhe për të cilat ajo nuk është përgjegjëse.

Neni 6

Kushtet për dhënien e ndihmës për shpëtim

1. Në mënyrë që të lejohet ndihma për shpëtim, duhet:

a) të jetë ndihmë në likuiditete, në formën e huave ose garancive të huave. Huatë duhet të jepen me çmimin e tregut;

b) të jetë e kthyeshme dhe të gjitha garancitë ose huatë duhet të përfundojnë brenda një periudhe jo më të gjatë se gjashtë muaj pas disbursimit të pagesës së parë në llogari të ndërmarrjes;

c) të jetë e justifikuar për arsye të vështirësive serioze sociale;

d) të kushtëzohet nga paraqitja e njoftimit në kohën e duhur nga dhënësit pranë komisionit, të shoqëruar me një plan ristrukturimi ose plan likuidimi, a me një dokument, ku vërtetohet se huaja është rimbursuar plotësisht dhe/ose afati i garancisë ka përfunduar;

e) të jetë e kufizuar deri në vlerën e nevojshme për ta mbajtur ndërmarrjen në veprim gjatë periudhës që jepet ndihma.

2. Ndihma për shpëtim jepet për gjashtë muaj ose, kur dhënësit kanë paraqitur një plan ristrukturimi gjatë kësaj periudhe, afati do të shtyhet deri në çastin kur komisioni merr vendim për ndihmën, përveç rasteve kur ky komision vendos se shtyrja e këtij afati nuk është e justifikuar.

Neni 7

Kushtet për dhënien e ndihmës për ristrukturim

1. Komisioni lejon dhënien e ndihmës për ristrukturim, nëse zbatohet një plan ristrukturimi rentabël, i miratuar nga dhënësi dhe i pranuar nga komisioni.

2. Vlera dhe intensiteti i ndihmës duhet të jenë të kufizuara deri në vlerën e kostos së nevojshme për ristrukturim, në përputhje me burimet financiare ekzistuese të ndërmarrjes, aksionarët e saj ose grupin e ndërmarrjeve që i përkasin asaj, si dhe me ndihmat e përfituara më parë për shpëtim.

3. Përfituesit e ndihmës duhet të mbulojnë me burimet e veta pjesën më të madhe të kostos së planit të ristrukturimit, gjë që mund të kërkojë edhe shitjen e asetëve që nuk janë jetike për ndërmarrjen.

4. Vlera e ndihmës ose forma në të cilën jepet ndihma nuk duhet t'i sigurojë ndërmarrjes tepërcë të ardhurash, të cilat mund të përdoren në mënyrë agresive për veprimtari që shtrembërojnë tregun dhe që nuk lidhen me procesin e ristrukturimit.

5. Ndihma nuk duhet të përdoret për të financuar një investim të ri, që nuk është thelbësor për rikthimin e rentabilitetit të ndërmarrjes.

Neni 8

Plani i ristrukturimit

1. Plani i ristrukturimit duhet të përmbushë të gjitha kushtet e përcaktuara në pikat 2, 3, 4 e 5 të nenin 7 të kësaj rregulloreje.

2. Plani i ristrukturimit duhet:

a) të ketë një kohëzgjatje sa më të shkurtër;

b) të rikthejë rentabilitetin afatgjatë të ndërmarrjes brenda një periudhe kohore të arsyeshme, e cila, në parim, nuk duhet të jetë më e gjatë se 5 vjet, si dhe të bazohet në vlerësimin real të faktorëve operativë dhe të rezultateve të pritshme;

c) të sigurojë që përmirësimi i rentabilitetit është rezultat i masave të brendshme, të përfshira në planin e ristrukturimit;

d) të parashikojë heqjen e veprimtarive që do të vazhdojnë të kenë humbje edhe pas ristrukturimit;

e) të përshkruajë rrethanat që çuan ndërmarrjen në vështirësi, që do të përbëjnë bazën e vlerësimit, nëse masat e propozuara janë të përshtatshme;

f) të marrë parasysh, ndër të tjera, gjendjen aktuale dhe parashikimet në të ardhmen për ofertën dhe kërkesën në tregun e produktit përkatës, të shoqëruar me disa plane veprimi, që reflektojnë rastin më të mirë, rastin më të keq dhe supozimet e ndërmjetme, si dhe pikat e forta dhe ato të dobëta të ndërmarrjes;

g) të mundësojë që ndërmarrja, pas përfundimit të ristrukturimit, të jetë e aftë të mbulojë të gjitha kostot e veta, duke përfshirë zhvlerësimin dhe detyrimet financiare, si dhe që kthimi i pritshëm i kapitalit të jetë i mjaftueshëm për ndërmarrjen, në mënyrë që të konkurrojë në treg me aftësitë e veta.

Neni 9

Masat kompensuese për ndihmën për ristrukturim

1. Masat kompensuese jepen me vendim të komisionit për uljen, sa më shumë të jetë e mundur, të efekteve negative për kushtet e tregtisë.

2. Si masa kompensuese mund të vlerësohen: ndarja e aseteve, ulja e kapaciteteve, vendosja e kufizimeve për pjesëmarrjen e ndërmarrjes në tregun përkatës dhe ulja e barrierave të hyrjes në tregjet përkatëse.

3. Në vendosjen e masave kompensuese duhet të mbahen parasysh nevojat e zhvillimit rajonal.

4. Kur përfituesi është një ndërmarrje e vogël dhe e mesme ose pjesa e tregut që zotëron ndërmarrja në tregun e përbashkët të Republikës së Shqipërisë dhe Komunitetit European është e papërfillshme (ose është më e vogël se 10 për qind), detyrimi për vendosjen e masave kompensuese nuk zbatohet.

Neni 10

Kushtet për dhënien e skemave të ndihmës për shpëtim dhe ristrukturim për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme

1. Komisioni lejon skemat e ndihmës për shpëtim për ndërmarrjet në vështirësi, të vlerësuara ndërmarrje të vogla dhe të mesme sipas pikës 3 të nenit 3 të ligjit, nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

a) Të jetë ndihmë në likuiditete në formën e huave ose garancive të huave. Huatë duhet të jepen me çmimin e tregut;

b) Të jetë e kthyeshme dhe të gjitha garancitë ose huatë duhet të përfundojnë brenda një periudhë jo më të gjatë se gjashtë muaj pas disbursimit të pagesës së parë, në llogarinë e ndërmarrjes;

c) Të jetë e justifikuar për arsye të vështirësive serioze, sociale;

d) Të kushtëzohet nga paraqitja e njoftimit në kohën e duhur nga dhënësit pranë komisionit, të shoqëruar me një plan ristrukturimi apo plan likuidimi, ose një evidencë, ku vërtetohet se huaja është rimbursuar plotësisht dhe/ose afati i garancisë ka përfunduar;

e) Të jetë e kufizuar deri në vlerën e nevojshme për ta mbajtur ndërmarrjen në veprim gjatë periudhës që jepet ndihma.

2. Skemat duhet të përcaktojnë vlerën maksimale të ndihmës, që mund të përfitojë një ndërmarrje si pjesë e planit për dhënien e ndihmës për shpëtim dhe/ose ristrukturim, duke përfshirë edhe rastin kur ky plan pëson ndryshime. Kjo vlerë nuk mund të jetë më e madhe se 10 milionë euro, duke përfshirë edhe vlerën e ndihmave të përfituara nga burime të tjera ose nga skema të tjera ndihme.

3. Komisioni lejon skemat e ndihmës për ristrukturim për ndërmarrjet në vështirësi, të ndërmarrjeve të vlerësuara të vogla dhe të mesme, sipas pikës 3 të nenit 3 të ligjit, nëse plotësohen kushtet e përcaktuara në nenet 7, 8 e 9 të kësaj rregulloreje.

4. Skemat duhet të sigurojnë që ndërmarrjet përfituese të mos rrisin kapacitetin e tyre gjatë ristrukturimit.

Neni 11

Procedurat për miratimin dhe pranimin e planit të ristrukturimit

1. Dhënësit duhet të miratojnë planin e ristrukturimit përpara njoftimit të këtij plani pranë komisionit. Vendimi për miratimin ose jo të planit të ristrukturimit duhet të merret në bazë të një analize të hollësishme të planit, të kryer nga dhënësit ose me mbështetjen e një eksperti të pavarur.

2. Një plan ristrukturimi nuk mund të miratohet, nëse ai nuk siguron rentabilitetin e ndërmarrjes në vështirësi brenda periudhës së parashikuar në plan. Në këtë rast, çdo ndihmë e dhënë për shpëtim duhet të rimbursohet.

3. Komisioni pranon planin e ristrukturimit brenda afatit kohor të përcaktuar në nenin 22 të ligjit. Komisioni mund të kërkojë informacion shtesë, në përputhje me nenin 24 të ligjit.

Neni 12

Zbatimi i planit të ristrukturimit dhe plotësimi i kushteve

1. Planin e ristrukturimit dhe çdo detyrim tjetër duhet të zbatohen plotësisht. Mosrespektimi i planit ose i detyrimeve do të vlerësohen nga komisioni si ndihmë e paligjshme.

2. Në rastin kur plani i ristrukturimit ka një kohëzgjatje disavjeçare dhe kur vlera e ndihmës është e madhe, komisioni mund të kërkojë ndarjen e ndihmës për ristrukturim në pagesa periodike, me kusht që, paraprakisht, të ketë marrë konfirmimin nga përfituesi se do të zbatojë planin në përputhje me afatet kohore të përcaktuara në këtë plan.

Neni 13

Ndryshimi i planit të ristrukturimit

1. Gjatë periudhës së ristrukturimit, dhënësit mund të njoftojnë Drejtorinë e Ndihmës Shtetërore (këtej e tutje “drejtoria”) për çdo ndryshim të planit të ristrukturimit dhe të vlerës së ndihmës. Komisioni mund t’i pranojë ndryshimet, nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

- a) Plani i rishikuar garanton kthimin e rentabilitetit, brenda një afati kohor të arsyeshëm;
- b) Masat kompensuese janë të nevojshme;
- i) Nëse vlera e ndihmës është rritur, çdo masë kompensuese duhet të jetë më gjithëpërfshirëse se masat e marra më parë;
- ii) Nëse masat kompensuese të propozuara janë më të vogla se ato të planifikuara fillimisht, vlera e ndihmës duhet të ulet në mënyrë proporcionale;
- iii) Afatet e reja kohore mund të zgjaten në krahasim me afatet kohore të miratuara fillimisht, vetëm për shkaqe që ndodhin jashtë kontrollit të ndërmarrjes ose të dhënësit. Në rast të kundërt, vlera e ndihmës duhet të ulet në mënyrë proporcionale.

Neni 14

Monitorimi dhe raportet vjetore për planin e ristrukturimit

1. Dhënësit duhet të paraqesin pranë drejtorisë raporte vjetore për zbatimin e planeve të ristrukturimit, të pranuar nga komisioni jo më vonë se data 31 mars e vitit pasardhës. Këto raporte do të vazhdojnë të paraqiten, derisa objektivat e planit të ristrukturimit të vlerësohen të përmbushura.

2. Raportet duhet të përmbajnë këto të dhëna:

- a) Emrin e ndërmarrjes;
- b) Nëse është rasti, çdo ndihmë të dhënë për ristrukturim ose çdo mbështetje tjetër, që vlerësohet ndihmë, të cilën ndërmarrja përfituese e ka marrë në mënyrë individuale ose në kuadër të një skeme të përgjithshme gjatë periudhës së ristrukturimit;
- c) Afatet kohore për pagesat që i bëhen ndërmarrjes dhe për financimin e saj;
- d) Zbatimin e kushteve dhe të detyrimeve, të përcaktuara në vendimin që ka miratuar ndihmën;
- e) Çdo informacion tjetër të vlefshëm, që mundëson komisionin të mbikëqyrë zbatimin e planit të ristrukturimit.

3. Komisioni mund të kërkojë paraqitjen më të shpeshtë të raporteve, kur i nevojitet një konfirmim i shpejtë për informacione të rëndësishme.

Neni 15

Monitorimi dhe raportet vjetore për skemat e ndihmës për shpëtim dhe ristrukturim

1. Dhënësit duhet të paraqesin pranë drejtorisë raporte vjetore për skemat e ndihmës, të dhëna për shpëtim dhe ristrukturim, jo më vonë se data 31 mars e vitit pasardhës.

2. Raportet duhet të përmbajnë këto të dhëna:

- a) Emrin e ndërmarrjes;
- b) Numrin e punonjësve;
- c) Xhiron vjetore dhe vlerën e bilancit;
- d) Vlerën e ndihmës së dhënë;
- e) Vlerën dhe formën e kontributit të përfituesit;
- f) Kur është rasti, formën dhe shkallën e masave kompensuese;
- g) Kur është rasti, çdo ndihmë ristrukturimi ose mbështetjeje tjetër, që vlerësohet ndihmë, që ndërmarrja përfituese ka marrë në të kaluarën;
- h) Nëse ndërmarrja përfituese ka qenë subjekt i procedurave të falimentimit kolektiv përpara përfundimit të periudhës së ristrukturimit.

3. Kur i nevojitet një konfirmim i shpejtë, për informacione të rëndësishme, komisioni mund të kërkojë paraqitjen më të shpeshtë të raporteve.

Neni 16

Nxjerrja e udhëzuesve dhe e dokumenteve të tjera operationale

Në zbatim të kësaj rregulloreje, komisioni mund të nxjerrë udhëzuesin dhe çdo dokument tjetër të nevojshëm.